Biopsja: jak potwierdza się raka

W większości przypadków biopsja jest jedynym sposobem, aby mieć pewność, czy masz raka. Podczas biopsji lekarz pobiera małą próbkę tkanki, a patolog ogląda ją pod mikroskopem. Próbkę można pobrać igłą, przez endoskop lub podczas operacji.

Ta strona jest dla każdego, kto potrzebuje biopsji albo właśnie ją miał. Wyjaśnia, jak pobiera się próbkę, jak zapewnia się Ci komfort, co dzieje się z wynikami i kiedy szukać pomocy.

Wersja w skrócie

W większości przypadków biopsja jest jedynym sposobem, aby mieć pewność, czy masz raka. Podczas biopsji lekarz pobiera małą próbkę nieprawidłowej tkanki. Następnie patolog ogląda tę tkankę pod mikroskopem i wykonuje inne badania komórek.

Badania obrazowe i laboratoryjne mogą wskazywać na raka. Zwykle nie mogą go potwierdzić. **Biopsja pozwala specjaliście spojrzeć bezpośrednio na komórki.** Dlatego tak często to właśnie ona jest badaniem rozstrzygającym.

Jak pobiera się próbkę

Próbkę można pobrać na kilka sposobów:

- **Igłą.** Lekarz za pomocą igły pobiera tkankę lub płyn. W ten sposób wykonuje się aspirację szpiku kostnego i punkcję lędźwiową. Stosuje się to też przy niektórych biopsjach piersi, prostaty i wątroby.
- **Podczas endoskopii.** Lekarz wprowadza cienką, oświetloną rurkę zwaną endoskopem przez naturalny otwór ciała, na przykład usta lub odbyt. Przez nią można usunąć część nieprawidłowej tkanki albo całą. Kolonoskopia pozwala obejrzeć okrężnicę i odbytnicę. Bronchoskopia pozwala obejrzeć tchawicę, drogi oddechowe i płuca.
- **Podczas operacji.** Chirurg usuwa obszar nieprawidłowych komórek w trakcie operacji. W biopsji *wycinającej* (ekscyzyjnej) chirurg usuwa cały obszar, często razem z odrobiną prawidłowej tkanki wokół niego. W biopsji *nacinającej* (incyzyjnej) chirurg usuwa tylko jego część.

Komfort podczas biopsji

W zależności od rodzaju biopsji możesz dostać środek uspokajający lub znieczulenie. Środek uspokajający pomaga się odprężyć i leżeć bardzo spokojnie albo zasnąć. Znieczulenie sprawia, że

nie czujesz bólu. Występuje w trzech postaciach:

- **znieczulenie miejscowe** — utrata czucia w jednym małym obszarze ciała
- **znieczulenie regionalne** — utrata czucia w części ciała, na przykład w ręce lub nodze
- **znieczulenie ogólne** — utrata czucia i całkowita utrata świadomości, jak w bardzo głębokim śnie

Co dzieje się po biopsji

Patolog opisuje wyniki w raporcie patologicznym. Ten raport zawiera szczegóły Twojego rozpoznania. Może też pomóc ustalić, które opcje leczenia mogą u Ciebie zadziałać. Czasami tkankę bada się dodatkowo pod kątem markerów nowotworowych lub biomarkerów. Jeśli biopsja wykaże raka, możesz mieć kolejne badania. Pozwalają one określić stopień zaawansowania i pomagają zespołowi zaplanować leczenie.

Wyniki często przychodzą etapami. Według NCI patolog zwykle wysyła raport do Twojego lekarza w ciągu 10 dni. Wyniki badań molekularnych mogą przyjść w osobnych raportach, więc mogą trwać dłużej — zobacz jak długo czeka się na wyniki biopsji. Warto zapytać, czy próbka prawdopodobnie wystarczy na wszystkie zaplanowane badania i co się stanie, jeśli nie wystarczy.

Kiedy szukać pomocy wcześniej

Według MedlinePlus głównym ryzykiem są krwawienie i zakażenie. Zanim wrócisz do domu, zapytaj zespół, co jest normalne po Twoim rodzaju biopsji.

- **Zadzwoń pod numer 911 lub jedź na szpitalny oddział ratunkowy, jeśli** masz silne krwawienie z miejsca biopsji, które nie ustaje pod stałym uciskiem, ból w klatce piersiowej, trudności z oddychaniem albo czujesz, że zaraz zemdlejesz, lub tracisz przytomność. Nie prowadź samochodu samodzielnie.
- **Natychmiast zadzwoń do swojego zespołu lekarzy, jeśli** masz temperaturę 100,4°F (38°C) lub wyższą, dreszcze albo miejsce biopsji staje się czerwone, obrzęknięte, ciepłe lub wycieka z niego ropa czy płyn. Jeśli otrzymujesz chemioterapię, nie czekaj na oddzwonienie: gorączka o takiej temperaturze podczas leczenia to nagły przypadek medyczny, więc skorzystaj z pilnego numeru swojego zespołu lub jedź prosto na szpitalny oddział ratunkowy (CDC (cdc.gov/cancer-preventing-infections/patients/fever.html)).
- **Zadzwoń do swojego zespołu lekarzy w ciągu jednego lub dwóch dni, jeśli** ból w tym miejscu narasta zamiast słabnąć albo siniak lub guzek w tym miejscu wciąż się powiększa.

Źródła

- National Cancer Institute — Tests and Procedures Used to Diagnose Cancer (cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/diagnosis)
- National Cancer Institute — Pathology Reports (cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/diagnosis/pathology-reports-fact-sheet)

- National Cancer Institute — Tumor Markers (cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/diagnosis/tumor-markers-fact-sheet)
- MedlinePlus — Biopsy (medlineplus.gov/ency/article/003416.htm)
- CDC — Fever and Cancer Treatment (cdc.gov/cancer-preventing-infections/patients/fever.html)

Na podstawie wiarygodnego źródła

To tłumaczenie treści edukacyjnych na prosty język, oparte na źródle: Narodowy Instytut Raka. Aby uzyskać pełne i aktualne informacje, przeczytaj oryginalne źródło. Tylko do celów edukacyjnych — to nie jest porada medyczna. Zawsze rozmawiaj ze swoim zespołem opieki.

Narodowy Instytut Raka: cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/diagnosis

Zaktualizowano: 2026-09-29

Masz prawo do bezpłatnego tłumacza. Szpitale i przychodnie w Stanach Zjednoczonych, które otrzymują fundusze federalne, muszą zapewnić wykwalifikowanego tłumacza bez żadnych kosztów dla Ciebie. Możesz o niego poprosić w recepcji lub przed wizytą. Nie musisz prosić członka rodziny ani dziecka, aby tłumaczył za Ciebie.

Online: cancerexplained.org/languages/pl/biopsy

Przetłumaczono z angielskiego artykułu na cancerexplained.org. Wersja angielska jest tą, która została sprawdzona ze źródłem.

Educational information only, not medical advice. An AI-assisted editorial system helped prepare this page. No named medical reviewer has reviewed it unless one is listed.

Można bezpłatnie drukować, kopiować i udostępniać bez zmian. Nie trzeba prosić o pozwolenie. Prosimy nie zmieniać treści medycznych. Źródło: cancerexplained.org. Informacje edukacyjne, nie porada medyczna.